

ДСТУ 3119—95

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

БІЛИЗНА ПОСТІЛЬНА
Загальні технічні умови

Видання офіційне

ДЕРЖСТАНДАРТ УКРАЇНИ
Київ

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

БІЛИЗНА ПОСТІЛЬНА
Загальні технічні умови

БЕЛЬЕ ПОСТЕЛЬНОЕ
Общие технические условия

BED LINEN
General specification

ОКП 85 4300

Чинний від 1996—07—01

1 Галузь використання

Цей стандарт поширюється на постільну білизну (підковдри, простирадла, наволочки верхні на подушки, наволочки нижні на подушки, наволочки на матраци), яка виготовляється для народного споживання та за державним контрактом.

Вимоги 4.2.2, 4.4.1, 4.5.1, 4.6.1 та розділів 5, 6 є обов'язковими, решта — рекомендованими.

Стандарт придатний для цілей сертифікації.

2 Нормативні посилання

У цьому стандарті є посилання на такі стандарти:

ДСТУ 2023—91 Деталі швейних виробів. Терміни та визначення

ДСТУ 2027—92 Вироби швейні та трикотажні. Терміни та визначення

ГОСТ 12.1.005 ССБТ. Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны

ГОСТ 12.2.003 ССБТ. Оборудование производственное. Общие требования безопасности

ГОСТ 15.007—88 Система разработки и постановки продукции на производство. Продукция легкой промышленности. Основные положения

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО Українським науково-дослідним Інститутом швейної промисловості

ВНЕСЕНО Державним комітетом України з легкої та текстильної промисловості (Держкомлегтекс)

2 ЗАТВЕРДЖЕНО І ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом Держстандарту України № 205 від 22 червня 1995 р.

3 ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4 РОЗРОБНИКИ: **О. В. Соколов** канд. техн. наук, Т. М. Шашко, Л. В. Новохатня

Видання офіційне

© Держстандарт України, 1996

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований і розповсюджений як офіційне видання без дозволу Держстандарту України

II

ЗМІСТ

	С
1 Галузь використання	1
2 Нормативні посилання	1
3 Визначення	3
4 Класифікація. Основні параметри та розміри	3
4.1 Види постільної білизни	3
4.2 Підковдри	3
4.3 Простирадла	4
4.4 Наволочки верхні на подушки	6
4.5 Наволочки нижні на подушки	6
4.6 Наволочки на матраци	7
5 Загальні технічні вимоги	8
6 Вимоги безпеки	10
7 Правила приймання	10
8 Методи випробувань	10
9 Маркування, пакування, транспортування та зберігання	10

ГОСТ 15.214—90 Система разработки и постановки продукции на производство. Народнохозяйственная продукция, поставляемая организациям Министерства обороны СССР

ГОСТ 161—86 Ткани хлопчатобумажные, смешанные и из пряди химических волокон. Определение сортности

ГОСТ 357—75 Ткани чистольняные, льняные и полульняные. Определение сортности

ГОСТ 3816—81 Плотна текстильные. Методы определения гигроскопических и водоотталкивающих свойств

ГОСТ 4103—82 Изделия швейные. Методы контроля качества

ГОСТ 7780—78 Ткани и штучные изделия льняные и полульняные. Нормы устойчивости окраски и методы ее определения

ГОСТ 7913—76 Ткани и штучные изделия хлопчатобумажные и смешанные. Нормы устойчивости окраски и методы ее определения

ГОСТ 8710—84 Материалы текстильные. Метод определения изменения размеров тканей после мокрой обработки

ГОСТ 9203—76 Ткани льняные и полульняные. Ширины

ГОСТ 9205—75 Ткани хлопчатобумажные, смешанные и из пряди химических волокон. Ширины

ГОСТ 9733.4—83 Материалы текстильные. Методы испытания устойчивости окраски к стиркам

ГОСТ 9733.6—83 Материалы текстильные. Метод испытаний устойчивости окрасок к поту

ГОСТ 9733.7—83 Материалы текстильные. Метод испытания устойчивости окраски к глажению

ГОСТ 10138—79 Ткани чистольняные, льняные и полульняные бельевые. Общие технические условия

ГОСТ 10581—91 Изделия швейные. Маркировка, упаковка, транспортирование и хранение

ГОСТ 11259—79 Изделия для военнослужащих. Определение сортности

ГОСТ 12088—77 Материалы текстильные и изделия из них. Метод определения воздухопроницаемости

ГОСТ 12566—88 Изделия швейные бытового назначения. Определение сортности

ГОСТ 18054—72 Материалы текстильные. Метод определения белизны

ГОСТ 19159—85 Изделия швейные и трикотажные для военнослужащих. Маркировка, упаковка, транспортирование и хранение

ГОСТ 20566—75 Ткани и штучные изделия текстильные. Правила приемки и метод отбора проб

ГОСТ 21219—88 Изделия ведомственного назначения. Допуски при раскрое деталей белья, санитарно-госпитальной одежды и постельных принадлежностей

ГОСТ 23948—80 Изделия швейные. Правила приемки

ГОСТ 29298—92 Ткани хлопчатобумажные и смешанные бытовые. Общие технические условия

ОСТ 17—945 ССБТ. Процессы производственные предприятий швейной промышленности. Требования безопасности

СанПиН № 42—125-4390—87 Вложение химических волокон в материалы для детской одежды и обуви в соответствии с их гигиеническими показателями.

3 Визначення

У цьому стандарті наведено терміни та їх визначення згідно з ДСТУ 2023, ДСТУ 2027.

4 Класифікація. Основні параметри та розміри

4.1 Види постільної білизни

Постільна білизна поділяється на такі види:

- підковдри;
- простирадла;
- наволочки верхні на подушки;
- наволочки нижні на подушки;
- наволочки на матраци.

4.2 Підковдри

4.2.1 Підковдри поділяються на:

- дитячі;
- підліткові;
- полуторні;
- подвійні.

4.2.2 Розміри підковдр у готовому вигляді повинні відповідати розмірам, зазначеним у таблиці 1.

Таблиця 1

Назва виробу	Розмір у готовому вигляді	В сантиметрах	
		Граничне відхилення виробу від номінальних розмірів	
		довжина	ширина
Підковдра дитяча № 1	125 × 120	± 2,5	± 1,0
Підковдра дитяча № 2	145 × 105	«	«
Підковдра дитяча № 3	147 × 112	«	«
Підковдра дитяча № 4	147 × 125	«	± 2,5
Підковдра дитяча № 5	155 × 105	«	± 1,0
Підковдра підліткова	178 × 122	«	«
Підковдра полуторна № 1	215 × 143	«	«

Копія відома

Закінчення таблиці 1

Назва виробу	Розмір у готовому вигляді	Граничне відхилення виробу від номінальних розмірів	
		довжина	ширина
Підковдра полуторна № 2	215 × 153	± 2,5	± 2,5
Підковдра полуторна № 3	217 × 143	«	«
Підковдра полуторна № 4	217 × 153	«	«
Підковдра подвійна № 1	215 × 163	«	«
Підковдра подвійна № 2	215 × 175	«	«
Підковдра подвійна № 3	217 × 163	«	«
Підковдра подвійна № 4	217 × 175	«	«

Примітка. За погодженням із споживачем допускається виготовлення підковдр полуторних № 1, № 2, № 3, № 4 та подвійних № 1, № 2, № 3, № 4 у готовому вигляді завдовжки 230 см.

4.2.3 Підковдри виготовляють у формі прямокутника чотирьох видів:

- з бортиками;
- з вирізом у центрі із зовнішнього боку;
- закриті без вирізу (з клапаном чи застіркою);
- закриті з формою входу типу «щілина» (без вирізу та без застілки).

4.3 Простирадла

4.3.1 Простирадла поділяються на:

- дитячі;
- підліткові;
- одинарні;
- полуторні;
- подвійні.

4.3.2 Розміри простирادل у готовому вигляді повинні відповідати розмірам, зазначеним у таблиці 2.

Таблиця 2

У сантиметрах

Назва виробу	Розмір у готовому вигляді	Граничне відхилення виробу від номінальних розмірів	
		довжина	ширина
Простирadlo дитяче № 1	117 × 100	± 1,0	+ 1,5 - 3,0
Простирadlo дитяче № 2	138 × 100	± 2,5	+ 1,5 - 3,0
Простирadlo дитяче № 3	159 × 100	± 2,5	+ 1,5 - 3,0

Закінчення таблиці 2

Назва виробу	Розмір у готовому вигляді	Гранично відхилення виробу від номінальних розмірів	
		довжина	ширина
Простирядло підліткове	180 × 100	± 1,0	± 2,5
Простирядло одинарне № 1	203 × 120	± 1,0	+ 2,0 - 3,5
Простирядло одинарне № 2 цивільне	214 × 120	± 1,0	«
за державним контрактом, пароплавне	214 × 120/128	± 1,0	У межах інтервалу
за державним контрактом одноразового використання	210 × 105/110	± 1,0	Те саме
Простирядло полуторне	214 × 130	± 2,5	+ 2,0 - 3,5
Простирядло подвійне № 1 цивільне	214 × 145/150	± 2,5	+ 2,0 - 3,5
залізничне, лікарняне, цивільне	214 × 138/149	± 1,0	У межах інтервалу
цивільне	230 × 138/149	± 2,5	+ 2,0 - 3,5
Простирядло подвійне № 2 цивільне	214 × 180	± 2,5	+ 3,0 - 4,0
лікарняне, цивільне	214 × 150/165	± 1,0	У межах інтервалу
санаторне за державним контрактом	245 × 150/165	± 1,0	Те саме
за державним контрактом	230 × 160	± 1,0	± 1,0
цивільне	230 × 150/165	± 2,5	+ 3,0 - 4,0

Примітка 1. Простирядла одинарні, полуторні, подвійні, які виробляються з лляних тканин, повинні мати довжину у готовому вигляді 217 см.

Примітка 2. За погодженням із споживачем допускається постачати в роздрібну торгівлю простирядла цивільні інших розмірів.

4.4 Наволочки верхні на подушки

4.4.1 Розміри наволочок верхніх на подушки у готовому вигляді повинні відповідати розмірам, зазначеним у таблиці 3.

Таблиця 3

У сантиметрах

Назва виробу	Розмір у готовому вигляді	Граничне відхилення виробу від номінальних розмірів	
		для цивільного споживання	за державним контрактом
Наволочка верхня № 1	40 × 40	± 0,5	± 0,5
Наволочка верхня № 2	60 × 50	± 0,5	± 0,5
Наволочка верхня № 3	60 × 60	± 0,5	± 0,5
Наволочка верхня № 4	70 × 60	± 1,0	± 0,5
Наволочка верхня № 5	70 × 70	± 1,0	± 0,5
Наволочка верхня № 6	80 × 80	± 1,0	± 0,5
Наволочка верхня № 7	75 × 75	± 1,0	± 0,5

4.4.2 Наволочки виготовляють із застібкою на гудзики чи з клапаном (із заходом одного краю на інший не менш, ніж на 25 см).

У наволочках, виготовлених за державним контрактом, захід одного краю на інший має бути не меншим, ніж 20 см.

У наволочках, виготовлених за державним контрактом, клапан потрібно розміщувати з внутрішнього боку. В цьому разі кінці клапана повинні бути закріплені додатковим подвійним швом.

У наволочках № 1 із клапаном захід одного краю на інший повинен бути не меншим, ніж 15 см.

4.4.3 Наволочки верхні на подушки виготовляють з одним відкритим краєм (вхід), інші краї наволочки мають бути зшиті.

В разі зшивання бічних сторін наволочки, які мають зароблений пруг згідно з ГОСТ 9205, ГОСТ 9203, надлишок не зрізується, а випускається усередину наволочки.

4.4.4 Верхній відкритий край наволочки з петлями повинен перекривати інший край з гудзиками на 3,5 см, якщо інший варіант не передбачено зразком-еталоном виробу.

Наволочки № 1 виготовляють з трьома петлями та трьома гудзиками, наволочки № 3 — з чотирма петлями та чотирма гудзиками, наволочки від № 4 до № 7 — з п'ятьма петлями і п'ятьма гудзиками.

4.5 Наволочки нижні на подушки

4.5.1 Розміри наволочок нижніх на подушки у готовому вигляді повинні відповідати розмірам, зазначеним у таблиці 4.

4.5.2 Наволочки нижні на подушки виготовляють з одним відкритим краєм (вхід), інші краї наволочки мають бути зшиті.

Таблиця 4

У сантиметрах

Назва виробу	Розмір у готовому вигляді	Граничне відхилення виробу від номінальних розмірів	
		для цивільного споживання	за державним контрактом
Наволочка нижня № 1	38 × 38	± 0,5	± 0,5
Наволочка нижня № 2	58 × 48	± 0,5	± 0,5
Наволочка нижня № 3	58 × 58	± 0,5	± 0,5
Наволочка нижня № 4	68 × 58	± 1,0	± 0,5
Наволочка нижня № 5	68 × 68	± 1,0	± 0,5
Наволочка нижня № 6	78 × 78	± 1,0	± 0,5
Наволочка нижня № 7	73 × 73	± 1,0	± 0,5

4.6 Наволочки на матраці

4.6.1 Розміри наволочок на матраці у готовому вигляді повинні відповідати розмірам, зазначеним у таблиці 5

Таблиця 5

У сантиметрах

Назва виробу	Розмір у готовому вигляді	Граничне відхилення виробу від номінальних розмірів	
		для цивільного споживання	за державним контрактом
Наволочка на матрац дитяча № 1	113 × 70	± 1,0	—
Наволочка на матрац дитяча № 2	135 × 76	± 2,0	—
Наволочка на матрац дитяча № 3	156 × 76	± 2,0	—
Наволочка на матрац підліткова	178 × 81	± 2,0	—
Наволочка на матрац одинарна № 1	208 × 82	± 2,0	—
Наволочка на матрац одинарна № 2	208 × 92	± 2,0	—
Наволочка на матрац полуторна	208 × 103	± 2,0	—

Копія вірна

Закінчення таблиці 5

Назва виробу	Розмір у готовому вигляді	Граничне відхилення виробу від номінальних розмірів	
		для цивільного споживання	за державним контрактом
Наволочка на матрац подвійна № 1	208 × 123	± 2,0	—
Наволочка на матрац подвійна № 2	208 × 134	± 2,0	—
Наволочка на матрац за державним контрактом	220 × 77	± 2,0	± 1,0
Наволочка на матрац за державним контрактом	220 × 110	± 2,0	± 1,0

4.6.2 Наволочки на матраци виготовляють з одним відкритим краєм (вхід), інші краї наволочки мають бути зшиті.

5 Загальні технічні вимоги

5.1 Вироби повинні відповідати вимогам цього стандарту, за зовнішнім виглядом — зразкам-еталонам, затвердженим згідно з ГОСТ 15.007, ГОСТ 15.214, та технічному опису моделі.

5.2 Для виготовлення постільної білизни повинні використовуватися бавовняні, чистолляні, лляні та напівлляні матеріали.

5.3 Матеріали для постільної білизни з укладанням хімічних волокон, просочуваннями та оздобленнями повинні бути узгоджені з органами Міністерства охорони здоров'я України.

Вироби для Міністерства оборони України допускається виготовляти з бавовняних тканин з оздобленням МАПС (апрет, що мало змивається, на основі термопластичних смол) та МА (апрет, що мало змивається, на основі інших полімерів), лляних та напівлляних тканин з оздобленням ПБ (проти-гильне, бактерицидне).

Наволочки та простирадла одноразового використання допускається виготовляти з оздобленням ОЗ-У (вогнсазахисне стійке) чи без нього.

Матеріали, які використовують для дитячої постільної білизни, повинні відповідати СанПин № 42-125-4390.

5.4 Ширина тканин для постільної білизни повинна відповідати ГОСТ 9203, ГОСТ 9205.

5.5 Сортність тканин повинна відповідати ГОСТ 161, ГОСТ 357, ГОСТ 29298.

5.6 Зміна лінійних розмірів виробів після мокрих обробок повинна відповідати ГОСТ 10138, ГОСТ 29298.

Копія вірна

5.7 Основний матеріал виробу та матеріал оздоблення повинні мати стійке пофарбування до дії поту, прання та прасування.

Стійкість пофарбування до дії прання та прасування повинна бути не нижча від норм, які встановлено для матеріалів стійкого та дуже стійкого пофарбування згідно з ГОСТ 7913, ГОСТ 7780, ГОСТ 23298.

5.8 Білість вибілених бавовняних тканин повинна відповідати ГОСТ 29298.

5.9 Методи оброблення виробів, кількість стібків, види та параметри шва, види та номери ниток, засоби для оброблення зрізів, закріплення кінців шва, закріплення фурнітури та оздоблення — згідно з інструкцією «Технические требования к соединениям деталей швейных изделий» (М: ЦНИИТЭИ Легпром, 1991).

Вимоги до розкрою виробів, що виготовляються за державним контрактом, повинні відповідати ГОСТ 21219.

5.10 Місця збігання малюнків матеріалів чи надставок оздоблювальних матеріалів визначаються зразком-еталоном виробу.

5.11 Кількість, розміри та місця розташування допустимих надставок у деталях виробу повинні відповідати вимогам інструкції «Изделия швейные бытового назначения. Белье нательное, изделия корсетные, костюмы купальные, белье постельное, одеяла и покрывала стеганные. Допускаемые отклонения в деталях» (М: ЦНИИТЭИ Легпром, 1990) з доповненням:

у підковдрах допускаються:

- поперечні бортики — пришивні;
- поздовжні бортики — пришивні;
- поздовжні шви — не більш, ніж шість;
- обшивання вирізу — із чотирьох частин;

у простирадлах допускаються:

- розкрій у поперечному напрямку;
- зиготозлення простирадл із торочкуватим пругом;
- виготовлення простирадл із матеріалів бавовняного асортименту, які зшиті у півтора чи два полотна;

у наволочках верхніх на подушки допускаються:

— з внутрішнього боку поперечна надставка не менш, ніж 10 см (крім виробів, виготовлених за державним контрактом);

- розкрій у поперечному напрямку;
- виготовлення наволочок з двох однакових частин;

у наволочках на матраци допускаються:

- одна поперечна та дві поздовжні надставки;
- різний відтінок між окремими полотнищами та між надставками і окремими полотнищами тканини з обов'язковим припасуванням смужок.

5.12 Визначення сортності виробів для народного споживання — згідно з ГОСТ 12566, виробів, виготовлених за державним контрактом, згідно з ГОСТ 11259.

Копія вірна

6 Вимоги безпеки

6.1 Технологічне обладнання повинно відповідати вимогам ГОСТ 12.2.003.

6.2 Санітарно-гігієнічні вимоги до повітря робочої зони і наявність шкідливих речовин у повітрі робочої зони під час виробництва білизни постільної повинно відповідати вимогам ГОСТ 12.1.005.

6.3 Вимоги до технологічного процесу повинні відповідати вимогам ГОСТ 17-945.

7 Правила приймання

7.1 Правила приймання — згідно з ГОСТ 23948.

8 Методи випробувань

8.1 Методи відбирання проб — згідно з ГОСТ 20566.

8.2 Методи контролю якості виробів — згідно з вимогами цього стандарту та ГОСТ 4103.

8.3 Визначення повітропроникності — згідно з ГОСТ 12088.

8.4 Визначення гігроскопічності — згідно з ГОСТ 3316.

8.5 Визначення зміни лінійних розмірів після мокрих оброблень — згідно з ГОСТ 8710.

8.6 Визначення стійкості пофарбування до дії прання — згідно з ГОСТ 9733.4.

8.7 Визначення стійкості пофарбування до дії прасування — згідно з ГОСТ 9733.7.

8.8 Визначення білості — згідно з ГОСТ 18054.

8.9 Визначення стійкості пофарбування до дії поту — згідно з ГОСТ 9733.6.

9 Маркування, пакування, транспортування та зберігання

9.1 Маркування, пакування, транспортування та зберігання виробів народного споживання — згідно з ГОСТ 10581, виробів, виготовлених за державним контрактом, — згідно з ГОСТ 19159.

Копія вірна

УДК 687.26 (083.74)

М31

Ключові слова: білизна постільна, підковдри, простирадла, наволочки, повітропроникність, гігроскопічність, лінійні розміри, довжина, ширина, стійкість пофарбування

Копія вірна

Редактор Г. Ледеява
Технічний редактор Т. Новикова
Коректор О. Лушпінко

Підписано до друку 20.01.96. Формат 60x84 1/16.
Ум. друк. арк. 1,86. Зам. *501* . Ціна договірна.

Дільниця оперативного друку УкрНДІСІ
252006, Київ-6, вул. Горького, 174

Копія вірна

